

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: -

Cím: *Vége a pesti éjszakának*

Forrás:

Budapesti Hírlap

3p.

(Hely)

917. II. 16

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Oszályozás

Tárgy

351.758

Hely

Idő

"1917"

Személy

351.758

1917

NAPIHIREK.

Vége a pesti éjszakának.

A háboru lassankint elvisz mindent, a mi az élethez tartozott. Először elvitte fiainkat, majd szűkebbre szabta a kenyérporciónát. Kisebbséget az ételadag a vendéglőben és nagyobb az élet gondja. Csak az éjszakát nem bántotta sokáig, a mulatástól hangos pesti éjszakát, melynek nagyobb volt a híre, mint a párisi estének. Nagy tükröablakok szórták teli sugárzással az utcát, az Erzsébet-köruton asszonyok kacagták a kora éjfélidőt, a ki egyszerűbb erkölcsű ember élt a bérpalotákban, egy órákor már lefeküdt és a házmester megállapította róla, hogy józan, pontos ember...

A *ville de lumiere* után nálunk Budapesten égett a legtöbb lámpa és nálunk kacagott sirva a legtöbb ember. Bus éjszakák bolygó lovagjai bántották a kávéházsarokban és szidták a rabtartó éjszakát, mely rájuk borul, mint valami varázs, magához fűzi bűvös erővel, elveszi nappalaikat, elszíjja füstös csókiájával minden energiájukat...

Ma már mindez csak emlék. Mult, a mely kísértetni sem tud. Elszállott, szétfoszlott a varázs, a hirtelen nőtt óriás összeomlott. Hol vannak az izzó viták a kávéházi márványkorong körül, hová lettek a hainali stratégiák? Meghaltak azon a májusi éjszakán, melyen először becsukták egy órákor a kávéházat. Azóta csak a maradék sugárzás nislakolt az utcasarkon, a maradék kedv lobogott a szivekben, a

maradék utjongás sikongott a mulatokban, a hol hiába akartak kacagni a sanzonok és hiába a sanzonettek.

Az éjszaka derékon roppant egy órákor. De még maradt valami belőle. Még éjszakának lehetett nevezni az éjfélidőt és éjszakázásnak az elüldögélést a megszokott sarokban. A külsőség megmaradt, mert a transzparensék égtek a bejáróajtók fölött (ott, a hol a kedvet mérik és könnyű dalokat szórnak a füstbe), a standnál csoportok verődtek össze és alkudoztak a kocsierért. Hazamenet be lehetett nézni „még egy percre“ a következő kávéházba, éppen csak hogy az a „még egy perc“ nem fuladt bele a másnap délelőttbe. Megmaradt minden, csak az idő lett rövidebb és éjféltán egy órákor fölzsongottak az utcák, csörömpölni kezdtek a konflisok, a levegőben borogózzal keveredett melódiák usztak és tucatiával birkóztak az emberek a földdel.

A háboru azonban megirigyelte ezt is. Egy este leharapott az éjszakából még egy órát és éjfélkor kergette szélnek az embereket, a kik felejteni mentek a sarki kávéházba vagy a mulatóba. Egy kissé elszomorkodott a szívünk, de ha a háborunak szüksége van erre az egy órára — gondoltuk — csak vigye. Egy órával rövidebb lesz az öröm és hosszabb a gond... És hozzátöröttünk egészen. Megszoktuk, hogy a kabarészínpadon rövidebbek legyenek a dalok és gyorsabban gördüljenek a mókák és ostobaságok, megszoktuk, hogy a kávéházban duplájára emeljék az árakat, mert hiszen azokért az órákért is meg kell fizetni, a melyeket ott töltöttünk volna, ha

nem volna a záróra-rendelet. És elkezdtünk átalkulni, polgári erkölcsök és örömök vertek fészket bennünk, a penészes, vérszegény al-Biedermayer kezelt kacérkodni velünk. És mentünk haza éjfélnék óráján mint a fészekdult madarak. Mentünk emlékével az elmúlt éjszakáknak, melyek mámoros csókot váltottak a reggelekkel...

Azt hittük, most már többé nem nyulnak az éjszakához, hiszen éjfélig a kisvárosban is mindig elüldögéltek az emberek. Éjfélig meg a legpolgáribb mérték is kinyult a serdülőkisasszonyok is elmulatozának eddig, ha eljött a farsang...

És egyszerre felrobbant az új rendelet. Ma este tizenegy órákor temették az éjszakát. Meg sem tudott nőni, elpusztult alig hogy tíz óra után megszületett. A mulatók fölött már moste nem égett és nem szikrázott a reklámgirland, a szerecsenportás nem viczorította senkire hófehér fogát. Elaludtak a lámpák a kis művésznők (nem tudni mi a művésze-

tük) elszéledtek, a francia pezsgő márkáját nem kell többé hamisítani.

A színházaknak tíz órákor lett vége. A közönségen valami ideges sietség, kapkodás érzett. Beáramlottak a legelső kávéházba, a hol fekete és színes emberhullám rajzolta körül az asztalokat. A régi éjszakai élet elevensége zsongolt a levegőben, pincérek vágtattak a széksorok között, hogy valamivel megfoltozzák keresetüket. A vendéglőkben már tíz órákor megdermedt az élet, a vacsorázók már fél tízkor a kávéházba lopakodtak egy órára, mert hiszen kávéház nélkül nem egész a vacsora és különösen Pesten nem az . . .

Tíz órákor és tíz óra után az utcán felpezsdült a forgalom, az aránylag enyhe estébe belevarázsolódott a régi élet egy kis nekizsendülése, aztán a tömeget felszívták az utcasorok szívószervei, a házkapuk.

A tizenegy óra ma korábban jött, mint máskor. Egy-kettőre itt volt. És kicsapódtak a kávéházajtók, az aszfalt teli lett, a villamos megállóknál csoportok szidták a korai zárást és a konflisok végigcsattogtak a köruton. A kép a megszokott, a rendes, a megunt, a sokszor látott. Egyetlenegy új vonást sem vettünk észre. A kávéházi lámpák ellobbantak, ablakai úgy bámultak az utcára, mint a megvakult ember a fekete pápaszem mögül. És mentek, vonultak az emberek haza felé. Csendesesen, mint a halottkisérők, a kik eltemették a hires, a régi pesti éjszakát . . .